

MATICA HRVATSKIH SINDIKATA

U Zagrebu, 28.10.2015. g.

Predmet: odgovori U ime obitelji – projekt Domovina na pitanja Sindikata

Poštovani,

u nastavku su odgovori na postavljena pitanja kako slijedi:

KVALITETA OBRAZOVANJA

1. Matica hrvatskih sindikata: *Mnoge škole ne nude dovoljno poticajni radni ambijent u kojem su svi sudionici usmjereni samo na učenje i rad, nastavnici nemaju odgovarajuće instrumente upravljanja učenjem i učenicima u svojim mikro sredinama, nastavnicima je potkopan autoritet regulatora procesa, česti su predmet nasilja i omalovažavanja, sustav ne štiti one koji bi trebali voditi proces već štiti destrukciju pojedinaca uime navodne humanosti i time ubija produktivnost sredine.*

- *Kako riješiti problem nasilja nad nastavnicima, kako eliminirati pritiske roditelja? Kako eliminirati nasilje među učenicima i kako riješiti problem destruktivnih učenika?*

UiO-projekt Domovina: Problem nasilja nad nastavnicima treba riješiti odgovarajućim pedagoškim mjerama i sustavnim radom s učenicima od najranije dobi o prevenciji nasilnog ponašanja. Također, podržavamo odredbu kojom se napad na nastavnike treba tretirati i sankcionirati kao napad na službenu osobu. Pritisci roditelja posebno su učestali na kraju školske godine, prilikom zaključivanja ocjena. Koncentracija na samu brojku, na ocjenu, dovodi do mnogih problema nasilja i pritisaka ovdje spomenutih. Potreban je sustavan rad s učenicima i roditeljima kako bi se usvojio stav da ocjena nije najvažnija i da iza ocjene mora postojati znanje. Nastavnik treba biti autonoman i zaštićen od sustava, a sve nepravilnosti treba rješavati savjetodavni i inspekcijski nadzor.

2. Matica hrvatskih sindikata: *Poticaji za dizanje kvalitete su isključivo individualni i dolaze uglavnom iz entuzijazma nastavnika i njihovog emotivnog odnosa prema mladim ljudskim bićima. Međutim, znatan je broj onih kojima je sustav ubio svaki entuzijazam(sustav je to koji nema ni mrkve ni batine) i koji ne odradjuju svoj posao kvalitetno. Vidljivo je to u potrebi velikog broja đaka za uzimanjem instrukcija. Sustav ocjenjivanja đaka izgubio je svaki smisao – svi su odlikaši?*

- *Kako razlikovati kvalitetan rad o nekvalitetnog? Kako valorizirati taj rad i učiniti razliku? Što s masovnom pojavom davanja instrukcija?*

UiO-projekt Domovina: Kvalitetan od nekvalitetnog rada može se razlikovati uvođenjem vanjskog vrednovanja, kao i samovrednovanja. Nastavnikov rad ocjenjuje se kroz postignuća učenika, ne samo kroz ocjene i natjecanja, nego i kroz zadovoljstvo, samopouzdanje i sve one odgojne i obrazovne ciljeve koje nastavnici postižu kod svojih učenika. Učeniku treba omogućiti dostojanstvenoga učitelja u profesionalnom i ljudskom smislu čime će steći vanjski autoritet u očima svojih učenika. To između ostalog znači njegovu autonomiju i učinkovita sredstva u izvođenju nastavnoga procesa i njegov primjereni materijalni status. Sustav napredovanja nastavnika u zvanju (profesor mentor i profesor savjetnik) treba osvremeniti i prilagoditi novim uvjetima u školama. Bodove za napredovanje treba ponovno normirati i osvremeniti te onemogućiti proizvoljna tumačenja što se boduje a što ne za napredovanje. Primjerice, veliki projekti Europske unije, Erasmus+, ne boduju se niti jednim bodom, a to su međunarodni projekti od velikog značenja.

Potrebno je poticanje izvrsnosti nastavnika da se u prosvjeti ne završava negativnom selekcijom nego da se najbolji učenici upisuju na nastavničke fakultete. Potičemo povezivanje nastavničkih fakulteta s osnovnim i srednjim školama kako bi iskusni nastavnici podučavali buduće nastavnike. Uz kvalitetnu redovnu nastavu i dopunska nastavu u školama, instrukcije su potpuno nepotrebne. Dopunska nastava u školama mora biti bolje organizirana tako da se provodi u onim predmetima koji učenicima teže idu i iz kojih najčešće uzimaju instrukcije, a ne smije biti „nadopuna norme“ onim nastavnicima kojima nedostaju sati u normi. Ponekad je učenicima jednostavnije platiti instrukcije nego pratiti nastavu i izvršavati redovito svoje svakodnevne obvezе.

3. Matica hrvatskih sindikata: Programi škola, upisna politika na sveučilištu pa i sadržaji studijskih programa pokazuju nepodudarnost s potrebama gospodarstva i društva općenito.

- *Kako biste odgovorili na taj problem? Kako projicirati potrebe gospodarstva u brzo mijenjajućem svijetu? Kako to razriješiti u uvjetima autonomije sveučilišta i fragmentiranosti sveučilišta?*

UiO-projekt Domovina: Upisna politika na sveučilištima i neki programi doista ne odražavaju potrebe gospodarstva. Trebalо bi smanjiti kvote uz potporu države za zanimanja koja se teško zapošljavaju. Na jednog završenog srednjoškolca postoji u Hrvatskoj 1,2 mesta na sveučilištima i višim školama. U Kini je taj omjer 10:1.

Nedavno je u Japanu ukinuto financiranje društvenih programa na državnim sveučilištima:
<http://www.socialsciencespace.com/2015/08/japans-education-ministry-says-to-axe-social-science-and-humanities/>.

Mi se ne zalažemo za takav drastičan korak, ali smanjenje kvota o državnom trosku za teško zapošljiva društvena zanimanja su nužnost. Nije dopustivo da se autonomija sveučilišta tumači kao da kvote određuju sveučilišta, a država sve to placa. Osim toga, pod hitno treba zaustaviti otvaranje novih sveučilišta upitne kvalitete koja zadovoljavaju apetite lokalnih stranačkih čelnika.

Ovdje su nužni bolni rezovi. Integriranost sveučilišta se može poboljšati samo zakonima izvana jer sama sveučilišta za to nemaju snage.

4. Matica hrvatskih sindikata: Školski odbori nisu mjesta kompetentnog nadzora nad radom škola. U njima je utjecaj lokalne politike najčešće nekoristan i nekvalitetan.

- Ne bi li školski odbori trebali pripadati građanima i roditeljima?

UiO-projekt Domovina: Školski odbor upravlja školom, a u njemu se nalaze tri predstavnika osnivača škole, tri predstavnika djelatnika škole i jedan roditelj (predstavnik Vijeća roditelja). Preko svog predstavnika u Školskom odboru, roditelji su izravno uključeni u odluke koje se tiču odgoja i obrazovanja djece i naš je stav osnažiti ulogu Vijeća roditelja i njegovo aktivno sudjelovanje u svim važnim odlukama za školu. Predlažemo promjenu sastava školskog odbora: smanjiti participiranje osnivača na jednog člana, a povećati broj roditelja na tri člana kako bi se lokalna politika mogla manje upletati u rad škole, a roditelji više uključili u važne odluke koje donosi školski odbor.

KURIKULARNA REFORMA

5. Matica hrvatskih sindikata: Naša djeca uče činjenice, ali ne i rješavanje problema. Našu djecu učimo pamtitи, a ne misliti. MZOS je započeo na tom tragu reformu kurikuluma kao jedan opsežan zadatak.

- Kako ocjenjujete tu reformu? Ima li nešto što biste u njoj mijenjali? Hoćete li nastaviti s tim radom? Kako gledate na diskontinuitet obrazovnih politika ovisno o promjeni vlasti u sustavu?

UiO-projekt Domovina: Kurikularna reforma dobro je zamišljena ali prema informacijama koje dobivamo, opet će to biti samo kozmetičke, a ne dubinske promjene. Nastavni planovi i programi u osnovnim i srednjim školama preopširni su i puni nepotrebnih činjenica i pojmoveva. Nastavne planove i programe potrebno je kreirati sukladno mogućnostima digitalne tehnologije koja omogućava pristup podacima uvijek i svugdje što znači da učenici u nastavi težište trebaju posvetiti pojedinom području, njegovom razumijevanju, važnosti za život te suodnosu s drugim područjima. Potrebna je temeljita revizija i osvremenjivanje nastavnih planova i programa u osnovnoj i srednjoj školi. Nastavničku normu treba prilagoditi osvremenjivanju nastave. Bitni problem u hrvatskom školskom okružju je neujednačenost značenja i primjene pojedinih termina kako ih propisuje temeljni školski dokument Nacionalni okvirni kurikul. Najakutniji je problem neuočavanje, neprepoznavanje i neprimjenjivanje trodiobe kurikula na: jezgrovni, diferencirani ili razlikovni, te školski ili fakultativni kurikul. U srednjim školama potrebno je smanjiti opseg jezgrovnog, a povećati opseg diferenciranog ili razlikovnog te školskog ili fakultativnog kurikula. Obrazovna politika trebala bi biti neovisna o promjeni vlasti i oko nje je potreban nacionalni koncenzus kojeg trenutno ne vidimo.

6. Matica hrvatskih sindikata: Državna matura je suočena s nizom slabosti.

- Treba li što mijenjati u sustavu državne mature? Treba li ju ukinuti?

Državna matura je izvrstan projekt koji je poboljšao obrazovni sustav u RH, unatoč nepravilnostima koje su se počele događati zadnjih godina. Provođenje Državne mature unaprijedilo je hrvatsko školstvo i podiglo njegovu kvalitetu te Državnu maturu svakako treba nastaviti provoditi stalno težeći poboljšanju i ispravljanju slabih točaka. Također treba ujednačiti priznavanje Državne mature kod državnih sveučilišta pazeći pri tome da se ne naruši autonomija sveučilišta. Katalozi znanja koji se rade za Državnu maturu trebaju biti usklađeni s Nastavnim planovima i programima. Mi se također zalažemo i za uvođenje male mature kojoj bi prethodila izrada kataloga obrazovnih ishoda na završetku osnovne škole kojom bi se definiralo što učenici na kraju osnovne škole moraju savladati. Nastavnici, posebno u osnovnoj školi, vrlo su nesamostalni u ocjenjivanju i podložni pritiscima ravnatelja, roditelja, stručnih službi škole. Uvođenje male mature riješilo bi dio tih problema i izjednačio razlike među školama te dovelo do pravednijeg upisa u srednje škole.

MATERIJALNI UVJETI

7. Matica hrvatskih sindikata: Financiranje obrazovanja i znanosti je izuzetno nisko. Manje od Hrvatske kao udio u BDP-u izdvajaju samo Bugarska, Rumunjska i Slovačka.

- Što su Vaši ciljevi u tom smislu? Smatrate li da je oportuno u postojeće neefikasne sustave ulagati više, ili imate neke druge zamisli?

UiO-projekt Domovina: Izdvajanje za obrazovanje i znanost u Hrvatskoj je neprihvatljivo nisko. Povećanje izdvajanja se ne smije uvjetovati porastom BDP-a, već je to stvar političke određenosti. UiO je određen da izdvajanje treba postupno po godinama povećavati i bližiti se EU projektu. Jer kako su neka zapadna istraživanja pokazala, ulaganje u znanosti i obrazovanje od 1 % donosi 1% povećanje BDP-a. No, da bi sustav znanosti povećano ulaganje u njega doista i kapitalizirao na taj način, potrebno je i sam sustav pokrenuti, učiniti učinkovitijim, pokretnijim, poticajnjim. **To su dvije mjere koje je potrebno paralelno poduzimati: povećati ulaganje u sustav i sustav učiniti efikasnijim.** Nužno se moraju tražiti rezultati za povećanje izdvajanja - npr. bolji rezultati na „Pisa testu“ za škole ili uvrštavanje sveučilišta među prvih 500 ako žele bolje financiranje. Slično se može tražiti i za institute. Znanstvenicima i institutima koji su značajno ispod svjetskog prosjeka treba dati nekoliko godina mogućnosti da se poprave, a ako se to ne dogodi, valja ih otpustiti odnosno neke institute i zatvoriti.

8. Matica hrvatskih sindikata: Neoliberalna propaganda u dijelu utjecajnijih medija već sada pred javnost stavlja priču o navodnom imperativu novog smanjenja plaće u javnom sektoru, kao da dosadašnje smanjenje nije dalo pogubne učinke po nacionalnu ekonomiju, kao da je smanjilo javni dug. Postavljaju kao da je to gotova stvar, kao da sve stranke znaju da je to neminovno, samo stranke, kažu oni, kriju svoje namjere kako ih ne bi otkrilo 600 tisuća birača (zaposlenici u javnom sektoru i njihove obitelji).

- Znate li koliko je realno pao BDP od početka krize, a koliko su pale plaće u obrazovanju i znanosti?
- Od 19 djelatnosti prema NKD-u u kojoj djelatnosti visoka stručna spremna ima najmanje plaće?
- Misli li Vaša stranka da je neminovno smanjenje plaće u javnom sektoru?
- Ako da, misli li da postoji prostor za smanjenje u obrazovanju i znanosti?

UiO-projekt Domovina: U sustavu znanosti i obrazovanja nije potrebno smanjivati plaće. No, sustav je nužno učiniti efikasnijim. Sustav napredovanja zaposlenih u njemu valja učiniti kompetitivnjim. Jednom stečeni status u nekom trenutku ne smije biti garantiran i siguran već treba biti podložan konstantnoj provjeri. Sadašnji sustav nije nimalo kompetitivan i nije nimalo izazovan, jer iz njega ne možeš ispasti kako god da radio. Ne možeš niti sa više plaćenog radnog mjeseta pasti na niže plaćeno radno mjesto. Jedina metoda selekcije i popunjavanja radnih mesta jest prirodni odljev u mirovinu. Apsolutno nikamo drugamo, osim u mirovinu. Što govori da je to sustav u kojem je dobro raditi. UiO misli predobro. Sustav treba učiniti takvim da omogući pozitivnu selekciju, da znanstvenici koji nadmašu svoje učitelje mogu ih nadmašiti i u rangu plaća. **Potrebno je, dakle, osmisliti dobar model unutrašnje mobilnosti unutar sustava u oba smjera:** i prema gore (prema boljim plaćama) ali i prema dolje (prema lošijim plaćama). Olakšati mogućnost otkaza onima koji su duže vrijeme neproduktivni i izbjegavaju radne zadatke. Mi moramo od znanstvenika tražiti da stalno teže boljem. Postojeći siguran sustav radnih mesta ne bi podnio niti jedan poslodavac.

PRIVATIZACIJA, VAUČERIZACIJA I JEDNAKA DOSTUPNOST

9. Matica hrvatskih sindikata: Privatizacija obrazovanja mnogima je sporna s obzirom na motive privatnika u javnom sektoru (primarni je uvijek zarada, a javni interes tek sekundarni). Rezultati privatnoga obrazovanja u RH počesto su upitni (pretvara se u prodaju diploma). U Finskoj, najbolje obrazovnom sustavu na svijetu, privatne škole gotovo da ne postoje. Mnogi upozoravaju da pozitivni učinci konkurenčije između privatnoga i javnoga ne mogu postojati zbog bitno različite motivacijske strukture privatnih i javnih učilišta. Rizik privatnoga obrazovanja leži i u nuđenju partikularne i neznanstvene slike svijeta koje privatnik može protežirati.

- Treba li jačati privatno obrazovanje u RH? Treba li ga financirati javnim sredstvima? Treba li država podupirati osnivanje privatnih sveučilišta i veleučilišta?

UiO-projekt Domovina: Privatno obrazovanje je dobrodošla konkurenčija državnim obrazovnim institucijama, ukoliko su programi koji se nude zadovoljili standarde koje propisuju nadležna

državna tijela, i ukoliko institucije koje ih provode udovoljavaju uvjetima za bavljenje tom djelatnošću. Ne treba ga financirati javnim novcem.

10. Matica hrvatskih sindikata: *Neki se zalažu za vaučerizaciju.*

- Što je Vaše stajalište?

UiO-projekt Domovina: Ne podupiremo vaučerizaciju. Ideja dodjele vaučera je sistem koji je pokušala Litva. Učinci su više negativni nego pozitivni. Prva stvar je da to potiče fakultete (škole) da uzmu sve studente koji nose vaučere jer im to donosi novčanu naknadu, što se u nekim slučajevima svodi na "izmišljanje" studenata.

11. Matica hrvatskih sindikata: *Studiranje u RH je izuzetno skupo. 60% studenata plaća studij. To dovodi u pitanje jednaku dostupnost svih građana visokom obrazovanju.*

- Trebaju li studenti participirati u cijeni studija? Ili obrazovanje na svim razinama treba biti lako dostupno?
- Kako biste osigurali ostvarenje načela jednake dostupnosti obrazovanju za sve kategorije stanovništva?

UiO-projekt Domovina: Besplatan studij treba osigurati na onim studijima koji stvaraju stručnjake za kojima postoji potreba na tržištu rada. Potrebno je poticati stipendiranje najboljih studenata, poticati gospodarstvo poreznim mjerama na izdvajanje sredstava za stipendiranje studenata u skladu s potrebama gospodarstva. Prema eurostatu cijena godine studiranja prosječnog studenta košta državu 46000 kn. Zato je neprimjereno govoriti o tome da student plaća studij kad plati recimo 6000 kn i to onda kad nije položio godinu. Na privatnim visokim učilištima cijene godine studiranja su preko 20000 kn. Svi bi trebali imati šansu studirati (onima kojima je to finansijski teško treba dati stipendije), ali je važno stalno provjeravati rezultate.

ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE

12. Matica hrvatskih sindikata: *Mnogi misle da je znanstvena produkcija i na sveučilištu i na institutima nedostatna. Neki drže da su sveučilišta slabo povezana s gospodarstvom i da su ogromni potencijali akademske zajednice neiskorišteni. Po inovacijama na samom smo začelju, ne samo u EU. Drugi pak pokazuju da su po jedinici financiranja naši rezultati među najvišima u EU.*

- Što je Vaš stav po tom pitanju? Što bi trebalo napraviti da bismo podigli znanstvenu produkciju, povezali sveučilište s gospodarstvom i povećali inovacije?

UiO-projekt Domovina: Osnovna zadaća znanstvenika treba biti iznalaziti sredstva za financiranje bilo na javnim natječajima bilo u suradnji s gospodarstvom, zapošljavati na istraživanjima mlade i kroz istraživanje na projektima provoditi kvalitetu doktorsku i poslijedoktorsku izobrazbu. Oni znanstvenici koji to mogu i koji su u tomu dobri, trebaju biti stimulirani napredovanjem u sustavu plaća prema gore, oni koji to nisu u stanju, trebaju se moći

pomicati prema nižim plaćama, kao vrlo humana strategija za polagan izlazak iz sustava onih znanstvenika koji se s kompetitivnim sustavom ne mogu nositi. Da bi javne institucije mogle raditi znanost za gospodarstvo moraju uvesti standarde kvalitete istraživanja koji su komplementarni onima koji se traže u gospodarstvu. Da bi Hrvatska povećala razinu inovativnosti, potrebno je organizirati sustave (urede na institucijama) koji prate svoje znanstvenike i kroz koje se pregledava znanstveno istraživački rad znanstvenika i njegova patentabilnost, prije samog publiciranja u časopisu. Ali to treba biti brzi proces, a ne da zbog tromosti sustava usporava rad znanstvenika.

13. Matica hrvatskih sindikata: *Najveća su nam sveučilišta razmrvljena bez utjecaja cjeline nad njegovim djelovima. Fakulteti su središta moći dok sveučilište kao uprava gotovo da i nema ovlasti. Takvo stanje onemoguće oblikovanje strategije razvoja i dugoročne politike sveučilišta, otežava programsko financiranje, onemoguće mobilizaciju vlastitih prihoda za velike razvojne projekte sveučilišta, smanjuje mogućnost optimalnog upravljanja kadrovskim i materijalnim resursima, onemoguće vertikalnu koordinaciju u upravljanju, hijerarhiju odgovornosti, kao i realizaciju bolonjskog procesa, jer je za unutarnju mobilnost kadrova nužno da svi zaposlenici budu zaposlenici sveučilišta. Takvo stanje fakultete čini profitnim centrima koji počesto konkuriraju jedni drugima i jedni drugima naplaćuju usluge itd. Bez integracije sveučilišta nema ni pravih sveučilišnih studija.*

- Treba li integrirati sveučilište? Kako vidite mogućnost programskog financiranja u takvim odnosima?

UiO-projekt Domovina: Sveučilište svakako treba integrirati. Ako to nije moguće učiniti za cijelo Sveučilište (zagrebačko) onda je to potrebno učiniti za one cjeline koje su po djelatnosti kompatibilne (spominjani kampusi). To bi dovelo do racionalizacije resursa, brže administracije, lakšeg donošenja strateških odluka i lakše pripreme strateških projekata. Također, način izbora rektora treba promijeniti tako da svi redoviti profesori sudjeluju u izboru rektora (jedan profesor jedan glas). Za rektora treba birati profesora koji je produktivan u svojem području istraživanja, kvalitetan nastavnik i ima iskustva u upravljanju s manjim jedinicama na sveučilištu.

14. Matica hrvatskih sindikata: *Bolonjski proces je u krizi i ne samo u Hrvatskoj. Ona se najviše manifestira u nezapošljivosti prvostupnika te u iščeznuću osnovnog cilja, da studij traje kraće, s mogućnošću bržeg zapošljavanja. Posljedica bolonjskog procesa je obrnuti ishod. Studiji traju dulje, zapošljivost je slaba a mobilnost studenata i profesora jednako skromna kao i prije.*

- Držite li i dalje ciljeve bolonjskog procesa realnim i prihvatljivim? Ako da, kako biste ih unaprijedili?

UiO-projekt Domovina: Bolonjski proces je najviše podbacio na razini doktorske izobrazbe. Doktorska izobrazba treba biti primarno vrhunska istraživačka i ovdje javni znanstveni instituti mogu ispuniti svoju misiju. Javno financiranje doktorske izobrazbe treba opet više biti usmjereni k onim strukama za koje postoji tržište rada. Ostali studijski programi mogu i dalje postojati, ali uz vlastito financiranje polaznika studija. Ukoliko takvih nema, misija programa se gubi i prirodno se gasi.

15. Matica hrvatskih sindikata: Najavljuje se restrukturiranje javnih instituta. Znanstvena vlast drži da su instituti međusobno nepovezani, da ne ispunjavaju istraživačke potrebe države i da postoji kriza njihove misije.

- Trebaju li hrvatski javni znanstveni instituti restrukturiranje? Treba li ih spajati, integrirati u sveučilište ili formirati zajednicu instituta kao pravnu osobu? Trebaju li javni instituti održivati istraživanja na zahtjev Države ili se moraju u što većoj mjeri osamostaliti i nasloniti na suradnju s privredom?

UiO-projekt Domovina: Javne institute treba rješavati sukladno rezultatima njihova vrednovanja i akreditacijskog postupka. Ako ne ispunjavaju uvjete koje trebaju ispunjavati odnosno ako su izgubili misiju i ne zna se iz kojeg razloga postoje, treba ih rasformirati i sredstva preusmjeriti u one koji ispunjavaju uvjete, koji su prepoznatljivi i koji imaju svoju ulogu. Misija javnih znanstvenih instituta jest u izuzetno kvalitetnoj doktorskoj izobrazbi, koja mora biti vrhunski istraživačka. To je segment koji nedostaje Sveučilištima i koji kvalitetni javni instituti mogu jako dobro ispuniti. Nekvalitetne i nepotrebne treba rasformirati. No jednako tako treba biti kritičan i prema različitim dijelovima Sveučilišta i prema različitim studijskim programima koji generiraju ljude za koje ne postoje radna mjesta. Jako se puno studenata naših Sveučilišta školuje za zanimanja za kojima ne postoji potreba na tržištu rada. UiO ne zagovara nagle rezove u ovom segmentu, ali zagovara državno financiranje u većoj mjeri samo onih studijskih programa za kojima postoji potreba na tržištu rada, dok ostali studijski programi mogu postojati i nuditi se studentima uz vlastito financiranje. Također treba za deficitarna zanimanja osigurati stipendije. Na taj način će se postepeno nepotrebni studijski programi sami ugasiti.

16. Matica hrvatskih sindikata: Ukidanjem automatizma napredovanja, stopiranjem zapošljavanja na sveučilištu znanstveni je sustav upao u praznine, a srednja generacija je nastradala ili uslijed nemogućnosti napredovanja ili uslijed gubitka mogućnosti za rad na sveučilištu. Država je financirala te ljude i ta su sredstva bačena.

- Nudite li neko rješenje za taj problem?

UiO-projekt Domovina: Automatizam napredovanja nije bio dobar sustav, jer je garantirao da svatko tko uđe u sustav izđe iz njega kao znanstveni savjetnik ili redovni profesor, a nije svatko kvalitete i ranga tog najvišeg zvanja. Kriteriji za napredovanje su nedovoljno zahtjevni, jer su ih svi, ali svi mogli ostvariti. Stoga je potrebno osmisliti model unutrašnje mobilnosti na radnim mjestima, i prema gore, prema boljim plaćama (napredovanje), ali jednako tako i prema dolje, prema nižim plaćama (nazadovanje). Na taj način bi svi koji su kvalitetni imati mogućnost napredovati i biti zadovoljni u sustavu, a sustav bi posljedično prosperirao.

Općenito i ukratko:

Glavna politička vrijednost svih angažiranih u UiO-projekt Domovina jest zaštita i jačanje obitelji u hrvatskom društvu. Zalagat ćemo se za sve mјere koje doprinose zadovoljstvu obitelji, njezinoj stabilnosti i snazi. Zalagat ćemo se za mјere koje potiču demografsku obnovu, povećanje broja

www.projektdomovina.hr

djece u svakoj obitelji. Osnovna značajka hrvatskoga društva jest depopulacija i starenje stanovništva što se i hrvatskom školstvu nameće kao zadatak što će ga današnji učenici jednoga dana morati rješavati. Da bi u tome bili uspješni škola bi im morala ponuditi i demografske sadržaje kako bi postigli životnim prilikama odgovarajuće ishode. UiO će svojim mjerama poticati povećanje pripadnika onog dijela našeg društva (djece) zbog kojeg sustav znanosti i visokog obrazovanja postoji, te će dugoročno osigurati nužnost postojećeg broja zaposlenih u sustavu. UiO je izuzetno važno kvalitetno obrazovanje budućih naraštaja, te će podupirati sve mjere koje doprinose razvoju efikasnosti sustava obrazovanja, znanosti i visokog obrazovanja i njegove odgovornosti za posao koji mu je povjeren. To znači povećanje izdvajanja za obrazovanje, znanosti i visoko obrazovanje iz državnog proračuna, ali istovremeno i sve mjere koje sustav čine učinkovitim, mobilnjim, kompetitivnjim.

Za U ime obitelji – projekt Domovina

Lidija Blagojević, prof. savjetnik

dr. sc. Beata Halassy, znanstveni savjetnik

